

ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-21

סימוכין : 01046119
ירושלים, כ"א באדר א', התשע"ט
26 פברואר 2019

הודעה לעיתונות

יו"ר ועדת הבחירות המרכזית, כב' המשנה לנשיאה, השופט חנן מלצר הוציא היום (26.02.2019) החלטה הקובעת מתווים והנחיות לעריכת ולפרסום של סקרי בחירות, זאת כדי להגביר שקיפות בנושאים אלה ולמנוע הטעיה של הציבור.

בעתירה שנדונה לפניו יו"ר ועדת הבחירות, כב' המשנה לנשיאת בית המשפט העליון, השופט חנן מלצר (להלן – יו"ר ועדת הבחירות), ביקשה מפלגת "עלה ירוק" שיוצאו צווים נגד המשיבים, שהם: גופים המשדרים סקרים לציבור, גופים המפרסמים בכתב לציבור את תוצאותיו של סקר בחירות (שניהם להלן – "גופי התקשורת") וכן עורכי סקרי בחירות (להלן – "מכוני הסקרים").

העותרת טענה כי גופי התקשורת מפריס חובות גילוי המוטלות עליהם בעת פרסום סקרים וכי מכוני הסקרים מפריס חובות דיווח לוועדת הבחירות המרכזית. בנוסף, העותרת ביקשה כי יו"ר הוועדה יורה למשיבים לגלות ולדווח על תוצאות הסקר גם במתכונתן הגולמית, טרם שנעשה עיבוד לממצאים בידי מכוני הסקרים. עוד עתרה העותרת, להטלת חובת גילוי על מכוני הסקרים, כדי שיחשפו האם הם מצויים בניגוד עניינים או קשורים בקשר עסקי עם מי מרשימות המועמדים לכנסת.

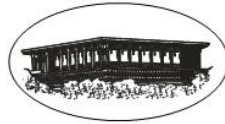
היועץ המשפטי לממשלה ("היועמ"ש") שהיה משיב לעתירה, סבר כי אין להטיל על המשיבים חובת דיווח על הנתונים הגולמיים. לשיטתו, לנתונים הגולמיים אין משמעות בפני עצמם ללא הליך "ניפוח" ו"עיבוד" (מונחים מקובלים בסטטיסטיקה) בהתאם למתודולוגיית הסקר, וכי תכליתם של סקרי הבחירות היא להביא לידיעת הציבור את דפוסי ההצבעה בבחירות בזמן נתון, ומשכך הצגת הנתונים הגולמיים ללא התפלגות המנדטים לבחירות לכנסת, או את עמדות הציבור – איננה מממשת את תכלית הסקר. היועמ"ש סבר מאידך כי יש לפרסם ולדווח את נתוני הסקרים גם ביחס למפלגות שלא עוברות את אחוז החסימה, ובלבד שהן צברו 1% מקולות

לשכת דובר ועדת הבחירות המרכזית, ירושלים מיקוד 91950, טל' 02-6496499/6495

אתר אינטרנט: www.bechirot.gov.il

e-mail: v_bech_dover4@knesset.gov.il

pniot.bechirot@knesset.gov.il

ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-21

הנשאלים. היועמ"ש הביע עוד את דעתו שאין להטיל חובה על מכוני הסקרים לדווח על התקשוריות שלהם עם רשימות מתמודדים בבחירות, כל עוד הדין הקיים איננו מטיל חובה גילוי שכזו.

הסוגיות שעלו בעתירה נגעו לפרשנותו של סעיף 16 לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959 העוסק בהסדר פרסום סקרי בחירות.

יו"ר הוועדה קיבל את העתירה באופן חלקי, תוך שהוא מציין כי מרבית הסוגיות שבמוקד העתירה אינן שנויות עוד במחלוקת עקרונית בין הצדדים. לאחר שהם הגישו הודעות מעדכנות ובהן הסכמות שונות שהושגו בהמלצת יו"ר הוועדה.

מעבר לכך, יו"ר וועדת הבחירות, השופט מלצר, קבע, בין השאר, כדלקמן:

- אין לשנות מהחלטתו של כב' השופט ס' גובראן ב-תב"כ 27/20 מפלגת עלה ירוק נ' עיתון הארץ, אשר ניתנה בשנת 2015 ועסקה בחלק מהסוגיות שהתעוררו בעתירה הנוכחית, שם נקבע בכל הנוגע לחובת הפרסום החלה על גופי התקשורת, כי עליהם לכלול בתוצאות הסקר שהם מפרסמים גם רשימות מועמדים שאינן עוברות את אחוז החסימה, אך שיעור התמיכה בהן עולה על אחוז אחד (1%).
- על מכוני הסקרים לדווח לוועדת הבחירות המרכזית גם על תוצאותיו הגולמיות של הסקר, כך ששיעור התמיכה בכל מפלגה, ידווח גם באחוזים מתוך כלל הנשאלים בסקר הבחירות שהשיבו, זאת לצד ציון מספר ואחוז הנשאלים שסירבו לענות, או לא התאימו להשתתף בסקר. דרישה זו באה בנוסף לחובת מכון הסקרים לדווח על תוצאות הסקר, לאחר ה"ניפוח" ו"העיבוד" – בפרסום שנעשה בפילוח לפי מנדטים. חובה כאמור איננה חלה על גופי התקשורת.
- על מכוני הסקרים לשלוח לוועדת הבחירות המרכזית את הדיווחים הנ"ל תוך 96-24 שעות מעת פרסום הסקר, כאשר בשבועיים שלפני יום הבחירות - הדיווח ייעשה תוך 24 שעות ממועד פרסום הסקר.
- לעניין שאלת חובת גילוי או דיווח על קשרים עסקיים שעורכי הסקרים מקיימים עם מפלגות וגופים פוליטיים - אף שאין בדין חובה מפורשת המטילה על מכוני הסקרים וגופי התקשורת, הוער כי יהיה זה ראוי מצד עורכי הסקרים לנהוג בשקיפות בעניין זה ולגלות קשרים אלו. כמו כן, נאמר כי גילוי מלא בעת עריכת

ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-21

הסקרים (ולא רק בעת פרסומם), של זהות הגוף עורך הסקר, וכן של שם המזמין שמטעמו הוא נערך – יהיה ראוי.

- גוף המשדר לציבור, או מפרסם לציבור בכתב תוצאות של סקר בחירות שלא מבוססות על שיטות סטטיסטיות מוכרות לעריכת סקרים – חייב לציין בהבלטה שהסקר לא התבסס על שיטות סטטיסטיות מוכרות ולפיכך אי אפשר להסיק מהסקר שערך מסקנות של ממש לגבי דפוסי הצבעה או עמדות של הציבור. כמו כן, עליו לציין את זהות מזמין הסקר שאיננו מבוסס על שיטות סטטיסטיות מוכרות ומי ערך את הסקר האמור.

השופט מלצר הדגיש כי ההחלטה תכנס לתוקף בתאריך 01.03.2019 ומיד לאחר מכן תהיה אכיפה קפדנית של הוראות החוק בעניינים אלה, כאשר הפרה של ההוראות תהווה עבירה פלילית שדינה מאסר של עד שישה חודשים, או קנסות גבוהים.

בסיום החלטתו ציין השופט מלצר את תרומתה של העותרת, מפלגת "עלה ירוק" (שבסופו של דבר החליטה שלא להגיש רשימה להתמודדות בבחירות לכנסת ה-21) – לנושא הסקרים בבחירות והשקיפות הנדרשת בהקשר אליהם.

לפרטים נוספים: גיורא פורדס: 0506233750

[מצ"ב ההחלטה.](#)